

Višejezičnost ima potencijal!

Procjenjuje se da više od jedne trećine svih učenika/-ca govori više jezika. Djeca koja odrastaju s jednim ili više **nasljednih/jezika porijekla** često bolje razumiju kako su jezici općenito strukturirani. Tako lakše **uče strane jezike**.

Imaju poboljšane **komunikacijske i socijalne vještine**, **kreativniji** su i posjeduju više **strategija za rješavanje problema**. Kroz jezik se mogu bolje identificirati s vlastitom **kulturološkom pozadinom** i razgovarati s obitelji i prijateljima izvan Njemačke.

U ovom će letku roditelji pronaći **opće informacije i savjete** o višejezičnom odgoju. Saznajte više na našoj **mrežnoj stranici** na kojoj, također, možete pronaći dodatne korisne poveznice.

Preporučena literatura:

Zweisprachigkeit/Bilingualität: Ein Ratgeber für Eltern
Solveig Chilla, Annette Fox-Boyer (2022)
(dostupno na njem., rus. i tur.)

O nama

Centar za višejezičnost Sveučilišta u Konstanzu specijaliziran je za istraživanja na području višejezičnosti od 2014. godine i ogranak je međunarodne mreže "Bilingualism Matters"..

Naši ciljevi:

- istraživanje višejezičnosti na interdisciplinarni način i integriranje u sveučilišnu nastavu
- promicanje akademskog podmlatka
- razvijanje daljnjeg usavršavanja i savjetovanje obrazovnih institucija
- savjetovanje obitelji o pitanjima višejezičnog odgoja

Kako Vam možemo pomoći

Što možemo učiniti za Vas:

- odgovoriti na Vaša pitanja o višejezičnosti putem e-pošte, telefona ili osobno
- održati predavanje u Vašoj školi ili grupi zajednice kako bismo razjasnili prednosti i izazove višejezičnosti
- omogućiti pristup dodatnim informacijama i resursima na našoj mrežnoj stranici
- pozvati Vas da sudjelujete u vrhunskim istraživanjima na Sveučilištu u Konstanzu

Контакты

Zentrum für Mehrsprachigkeit (Centar za višejezičnost)
Fachbereich Sprachwissenschaft, Fach 177
Universitätsstr. 10 · 78457 Konstanz
mehrsprachigkeit@uni-konstanz.de
– mehrsprachigkeit.uni-konstanz.de

Višejezičnost u djetinjstvu

Savjeti za roditelje

Višejezični od samog početka

U tipičnoj višejezičnoj obitelji u Njemačkoj govorimo o njemačkom kao **jeziku okruženja** i o jeziku kojim govore jedan ili oba roditelja kao o **obiteljskom jeziku** ili **nasljednom/ jeziku porijekla**.

Od početka koristite jezik(e) kojim(a) **najbolje vladate**. U pravilu je to Vaš materinski jezik. Na ovaj način možete **najbolje izraziti** svoje misli i osjećanja.

Ako se u obitelji govori nekoliko jezika, možete odabrati sustav koji Vam najbolje odgovara: npr. jedna osoba – jedan jezik. Pritom je najvažnije da se svi **osjećaju ugodno u toj situaciji**.

Njemački je obično **dominantan jezik** djece, jer su dječje obdanište, škola i prijatelji uglavnom ustanove u kojima se govori njemački jezik, odnosno njemački govornici. Stoga neke obitelji doživljavaju faze u kojima dijete **ne želi govoriti** nasljednim/jezikom porijekla. To može biti opterećujuće za roditelje. Pokušajte ostati opušteni. Nastavite govoriti njihovim nasljednim/jezikom porijekla, ali **nemojte vršiti pritisak** na dijete.

Podupiranje njemačkog jezika

- Dajte djetetu priliku da od početka stekne prirodan osjećaj za njemački jezik kroz prijatelje, grupe za igranje ili odabrane medije.
- **Nemojte se prisiljavati** da s djetetom govorite **njemački jezik** ako njime dobro ne vladate.
- Djeca najkasnije u **obdaništu** dosta brzo nauče njemački jezik. Obdanište je važno za jezični razvoj. Stoga, pronađite mjesto što ranije.

Podupiranje nasljednog/jezika porijekla

- Pružite **raznoliku ponudu knjiga**, dječjih pjesama i odabranih medija.
- Uključite što **više govornika** izvan obitelji poput prijatelja, u udruženju ili lokalnoj zajednici.
- Zamolite odgajatelje da integriraju **nasljedni/jezik porijekla u obdanište**. Naprimjer, ponudite da donesete knjige ili CD-ove. **Nastavnik/-ica** je, također, dobra kontakt osoba.

Može li višejezičnost dovesti do problema u jezičnom razvoju?

Nema dokaza da višejezičnost u ranom djetinjstvu usporava ili ometa jezični razvoj. Nažalost, mnogi vjeruju u to, jer ...

- moguće je da dijete govori manje njemačkih riječi nego jednojezično dijete, ali zato zna mnogo riječi na svom nasljednom/ jeziku porijekla. **Ukupni vokabular je jednak** ili čak veći.
- mnoga višejezična djeca miješaju jezike unutar jedne rečenice što ne znači da ih više jezika zbunjuje. To se zove **Code-Switching**. Kod djece je to miješanje često pomoćna strategija kojom mogu nadopuniti jezične praznine.

